

BAŞARILI ANA-BABA-ÇOCUK İLİŞKİSİNİN KOŞULLARI

Ana-baba çocuklarını eğitirken, öncelikle gelişim evrelerini bilmeli ve çocuklarının içinde bulunduğu gelişim dönemini tanımalıdırlar. Başka bir deyişle çocuklarını tanıyarak işe başlamalıdırlar.

Ana-baba, çocuklarının kendi modelleri olmadığı gibi, kardeşlerinden ve arkadaşlarından bağımsız kendine özgü zeka ve kişilik özellikleri olan bir birey olduğu gerçeğinden hareket etmelidirler.

Anne ve babanın çocuklarına, uygun olan davranışın ya da neyin doğru neyin yanlış olduğunu öğretebilmeleri için, gerek kendi aralarında, gerekse çocuklarına yönelttikleri davranışlarında dengeli, tutarlı ve kararlı olmaları gerekir. Anne ve babanın güvenli bir çocuğa sahip olmaları için önce kendilerine sonra birbirlerine, ardından da çocuklarına güvenmeleri gerekir. Anne ve babalar çocuklarına çok iyi bir model olmalıdırlar. Ana-baba çocuğundan yaşı ve yeteneklerine uygun isteklerde bulunmalı, çocuğu hayal kırıklığına uğratacak, yaşının üstünde bir beklenti içine girmemelidirler. Çocuğun ilgi ve yeteneği onun yönlendirilmesinde esas alınmalı ana-babanın tutkuları dikkate alınmamalıdır.

Ana-baba, öncelikle çocuğunu bağımsız bir birey olarak kabul eden, ona sevgi ile yaklaşan ve olumlu ilişki kurmaya çalışan kişiler olmalıdırlar. Bilinmelidir ki sevgi temeline dayanan eğitim sağlam ve başarılı bir eğitimidir.

Anne ve baba öyle bir ortam hazırlamalıdırlar ki, çocuk sanki her zaman anne ve babası yanındaymış gibi kendini güvenli ve hiç yanında değilmiş gibi özgür hissetsin. Anne ve baba, çocuğunun kişiliğine saygı duyan, benlik saygısı üstün kişiler olmalıdır ki, çocuklarının benlik saygısı üstün olabilsin. Anne-babalar aşırı koruyucu yaklaşımdan kaçınarak çocuğun kendi kendini yöneten bir birey olmalarına fırsat vermelidirler. Kısacası, ana-baba çocuğa sevgi veren, girişim yeteneğini ve öz güvenini kazanabilmesi için onu destekleyen kişiler olmalıdırlar. Çocuğa yeterli düzeyde desteğin sağlandığı bu ortamda, ana-babanın sağladığı disiplin ve eğitimin nitelikleri olumludur. Böyle bir esnek ortamda çocuk, cesaretli ve topluma uyumlu bir insan olarak yetişir. Yaşamını yapıcı çaba üzerine kurmayı öğrenir.

İdeal ana-babayı tanımlamak zor olmakla beraber, başarılı ana-babalar, çocuğun ihtiyaçlarını sezen, onlara uygun yanıtlar veren, aşırı hoş görülü ve ya katı olmayıp, çocuğa karşı esnek bir yaklaşım içinde olan, davranışlarında belirli bir devamlılık ve kararlılık sağlayan, karşı çıkmadan önce her zaman çocuğun isteklerini dinleyen anne-babalardır. Yine başarılı ana-babalar çocuğun kendi kendisini denetlemesine ortam hazırlayan, çocuktaki sorumluluk duygusunu geliştiren, olayların sonuçlarıyla onları baş başa bırakan, onlara hak ve özgürlüklerinin sınırını öğretene, çocuklarına korku silahını çevirmeksizin, kendi kendilerini disipline eden ve düşüncelerini özgürce anlatabilen birer birey olarak yetişmelerine imkan hazırlayan kimselerdir. (H.YAVUZER Ana-Baba ve Çocuk)

Aşağıdaki veciz sözler Anne-babaların çocuklarını nasıl yetiştirmesi gerektiğini en iyi şekilde göstermektedir.

ÇOCUK YAŞADIĞINI ÖĞRENİR

Eğer Bir Çocuk:

- Sürekli eleştirilmişse; Kınama ve ayıplamayı öğrenir.
- Kin ortamında büyümüşse; Kavga etmeyi öğrenir.
- Alay edilip, aşağılanmışsa; Sıkılıp utanmayı öğrenir.
- Devamlı utandırılarak terbiye edilmişse; Kendini suçlamayı öğrenir.

- Hoş görü ile yetiştirilmişse; Sabırlı olmayı öğrenir.
- Desteklenip,yüreklendirilmişse; Kendine güven duymayı öğrenir.
- Övülmüş ve beğenilmişse; Takdir etmeyi öğrenir.
- Haklarına saygı duyularak büyütülmüşse; Adil olmayı öğrenir.
- Güven ortamı içersinde yetişmişse; İnançlı olmayı öğrenir.
- Kabul ve onay görmüşse; Kendini ve insanları sevmeyi öğrenir.
- Aile içinde dostluk ve arkadaşlık görmüşse;Bu dünyada mutlu olmayı öğrenir.

DOROTHY NOLTE